

OLIMPIADA DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ

Clasa a VIII-a

Etapa județeană, 27 februarie 2016

Școli cu predare în limbile minorităților naționale

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timp de lucru: 3 ore. Se acordă 10 puncte din oficiu. Total: 120 de puncte

Citește cu atenție următoarele texte și răspunde corect tuturor cerințelor formulate:

A.

Dorul meu,
Deschide-ți cartea pecetluită*,
Și-ți răsfiră-n soare, și-ți răsfiră-n vânt
Paginile-n care, peste-albastru-ți cânt,
Și-a cernut tăcerea pulberea-i cernită**...

Dorul meu,
Deschide-ți cartea pecetluită,
Și mă-nvață iarăși cântul bunei vești,
Să mi-l cânt, cum cântă florile-n ferești,
Oglindită-n geamul larg deschis în soare...

Dorul meu,
În suflet mi-a crescut o floare!
Apăr-o de vânturi și dă-mi viers s-o cânt...

Dorul meu,
În geamul larg deschis în vânt
Cântă astăzi viața, cântă-nflorată,
Cald ca nicăieri, sfânt ca niciodată!

(Elena Farago, *Cântă astăzi viața*)

pecetluit* = sigilat, închis;
cernit** = de doliu; îndurerat.

B.

– Cel mai adesea, poezia se naște în adolescență, la vârsta aceea liberă și tumultuoasă când totul pare posibil. A fost și cazul dvs.? Ce v-a împins spre literatură?

– Eu am început să scriu în copilărie. La vârsta aceea, unele întâmplări conțin parcă în ele un anumit dram de fatalitate. M-am născut la Chețani, un sat transilvănean de pe Mureș. Copilăria mea e a unui copil de la țară care nu avea prea multe de făcut. [...] Întâlnirea cu poezia a fost o chestiune instinctuală¹. S-a produs brusc. Eram în clasa a patra și constatam, uluit, că pot să fac versuri. Eram uimit de fiecare imagine care îmi venea. Am înțeles atunci că viața poate fi și altfel. Poezia e ceva foarte intim, îți transfigurează² viața, te face să o privești cu alți ochi. Am continuat până pe la 15, 16 ani să scriu „poeme”. Umpleam caiete întregi. Aveam o voluptate³ teribilă să scriu, o lăcomie a scrisului, cum aș vrea să mai am acum și nu mai am. [...]

– Mulți scriitori își datorează creația literară unor momente de cotitură din viața lor, unor împrejurări sau persoane care i-au ajutat să-și găsească drumul. Este și cazul dvs.?

– Primul moment crucial a fost întâlnirea cu poetul Vasile Dan. Astăzi, Vasile este redactor-șef la revista „Arca” și președintele filialei Arad a Uniunii Scriitorilor. Vasile era consătean cu mine. Eu intrasem în clasa a noua. El era cu patru ani mai mare ca mine și cu multe cărți mai citit. A intuit în mine filonul⁴ poetic și mi-a recomandat alte lecturi[...] Mi-a schimbat viața. Simțeam că în existența mea se produsese o falie⁵, că trecusem de la un timp la altul. Primele lecturi din viața unui scriitor au, de altfel, o semnificație enormă. [...] Toți autorii mari pe care i-am citit atunci funcționează și azi în mine ca niște paradigme⁶, ca niște repere⁷ esențiale.

(Dia Radu, interviu cu poetul Aurel Pantea, <http://www.formula-as.ro/2011/998/lumea-romaneasca-24>)

instinctual¹ = înnăscut;

a transfigura² = a transforma;

voluptate³ = încântare;

filon⁴ = (aici, fig.) izvor de bogăție;

falie⁵ = (aici) ruptură;
paradigmă⁶ = (aici) model, exemplu;
reper⁷ = (aici) punct de orientare; sistem de referință.

Subiectul I - Lectura

50 de puncte

a. Înțelegerea textului ficțional/ nonficțional (18 puncte)

1. Menționează o asemănare și o deosebire între cele două texte. **9 p.**
2. Precizează, într-un enunț, care a fost momentul de cotitură din viața lui Aurel Pantea, așa cum reiese din textul B. **9 p.**

b. Scriere despre textul ficțional/ nonficțional (22 de puncte)

Redactează o compunere, de 25 - 30 de rânduri, în care să prezinți relația poet - poezie așa cum este reflectată artistic în textul A.

REDACTAREA răspunsului la punctul b (10 puncte) - respectarea regulilor de ortografie și de punctuație, așezarea în pagină a textului, utilizarea unui stil adecvat tipului de compunere indicat.

În vederea acordării punctajului pentru redactare, compunerea ta trebuie să aibă numărul minim de rânduri indicat.

Subiectul al II - lea – Practica rațională și funcțională a limbii

10 puncte

Într-o compunere, de 10 - 15 rânduri, exprimă-ți opinia despre următoarea afirmație a lui Aurel Pantea: *Primele lecturi din viața unui scriitor au, de altfel, o semnificație enormă. [...] Toți autorii mari pe care i-am citit atunci funcționează și azi în mine ca niște paradigme, ca niște repere esențiale.* **10 p.**

Subiectul al III - lea – Elemente de construcție a comunicării

50 de puncte

1. Explică rolul semnelor de punctuație și de ortografie din versul următor: *În suflet mi-a crescut o floare!* **5 p.**
2. Demonstrează, construind cinci enunțuri, polisemia verbului *a crește*. **5 p.**
3. Transcrie, din cele două texte date, un cuvânt format prin derivare, două cuvinte formate prin compunere și două cuvinte formate prin conversiune. **5 p.**
4. Scrie câte un sinonim contextual pentru următoarele cuvinte: *împrejurări, uluit, crucial, existența, teribilă*. **5 p.**
5. Transcrie, din cele două texte, un atribut adjectival, un atribut substantival genitival, un atribut substantival prepozițional în Ac. și două nume predicative exprimate prin părți de vorbire diferite. **5 p.**
6. Precizează valoarea morfologică a cuvintelor subliniate în cele două texte date. **5 p.**
7. Alcătuește câte un enunț în care supinul verbului *a cânta* să aibă două funcții sintactice diferite, pe care le vei preciza. **5 p.**
8. Transcrie propozițiile din fraza următoare, precizând felul lor: *Toți autorii mari pe care i-am citit atunci funcționează și azi în mine ca niște paradigme, ca niște repere esențiale*. **5 p.**
9. Realizează expansiunea cuvântului subliniat din secvența: *Poezia e ceva foarte intim*, precizând rezultatul obținut. **5 p.**
10. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată predicativă, introdusă printr-o locuțiune conjuncțională. **5 p.**